

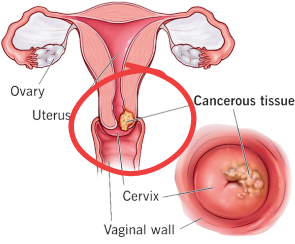
गर्भाशयाचा कर्करोग

2ND

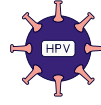
गर्भाशयाचा कर्करोग म्हणजे काय ?

भारतातील महिलांमध्ये कर्करोगामुळे होणाऱ्या मृत्यूंच्या प्रमुख कारणांमध्ये हे दुसऱ्या क्रमांकावर आहे

गर्भाशयाचा कर्करोग गर्भाशयाच्या खालच्या भागात, म्हणजे गर्भाशयाच्या तळभागात सुरू होतो.

गर्भाशयाच्या कर्करोगाचा धोका वाढवू शकणारे घटक:

मानवी पॅपिलोमाव्हायरस (एचपीव्ही) संसर्ग

किशोरवयात लैंगिकदृष्ट्या सक्रिय असणे

अनेक लैंगिक साथीदार असलेले

खराब जननेंद्रियाची स्वच्छता

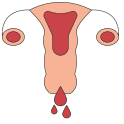
धूम्रपान किंवा तंबाखूचा वापर

तोंडाने घेण्याच्या गर्भनिरोधक गोळ्या दीर्घकाळ वापरणे

लक्ष ठेवण्यासाठी चिन्हे

लवकर टप्प्यातील गर्भाशयाचा कर्करोग लक्षणे दाखवत नाही .

साधारण नसलेले रक्तस्राव पाळीच्या आधी किंवा नंतर

दुर्गंधीयुक्त पांढरा स्राव

खालच्या पोटात वेदना

शारीरिक अंतरंगतेदरम्यान किंवा नंतर वेदना

मासिक पाळीच्या नैसर्गिक समाप्ती नंतरचा रक्तस्राव

हे कसे टाळले जाऊ शकते?

चांगल्या जननेंद्रिय स्वच्छता सवयी

एच पी वी लसीकरण (HPV)

पॅप स्मीअर चाचणी

लवकर ओळख जीव वाचवू शकते

जर तुम्हाला कोणताही असामान्य बदल दिसला, तर त्याकडे दुर्लक्ष करू नका. डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

एच पी वी लसीकरण (HPV) अनुसूची

वय गट	डोस वेळापत्रक
९ - १४ वर्षे	२ डोस (६-१२ महिन्यांच्या अंतरावर)
१५ - २६ वर्षे	३ डोस (०, २, आणि ६ महिने)
२७ - ४५ वर्षे	डॉक्टरांचा सल्ला घेतल्यानंतर घेता येऊ शकते

एच पी वी म्हणजे काय ?

ह्युमन पॅपिलोमाव्हायरस (एचपीव्ही) हा एक सामान्य व्हायरस आहे जो गर्भाशयाचे कर्करोग होण्याचा धोका वाढवू शकतो. एचपीव्ही लस या व्हायरसपासून संरक्षण करण्यात मदत करते.

हे लवकर कसे ओळखता येऊ शकते?

पॅप स्मीअर चाचणी

गर्भाशयाच्या मुखाची आरोग्य तपासण्यासाठी आणि कॅन्सर विकसित होण्यापूर्वी सुरुवातीचे बदल ओळखण्यासाठी एक सोपी चाचणी.

सुरक्षित, जलद, आणि सहसा वेदनारहित.

प्रतिबंध • तपासणी • लवकर निदान

21 ते 65 वयोगटातील महिलांनी प्रत्येक 3 वर्षांनी किंवा डॉक्टरांच्या सल्ल्यानुसार नियमित पॅप स्मीअर चाचणी करावी.

स्तनांचे स्व-परीक्षण

लवकरच परीक्षण करा. जागरूक रहा.

स्वतःची तपासणी का करावी?

भारतातील

60%

हून अधिक स्तन कर्करोगाचे निदान उशीरा होते.

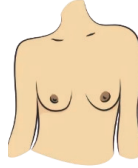
नियमित स्वतःची तपासणी आणि लवकर निदान केल्यास कर्करोग उपचारांचे परिणाम सुधारू शकतात.

पहिला टप्पा: पाहा

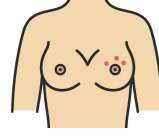
आपले वरचे कपडे काढा, खाजगी ठिकाणी आरशासमोर उभे रहा, खांदे सैल ठेवा आणि या चिन्हांची तपासणी करा.

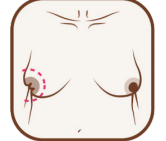
सूज किंवा गाठ

स्तनाच्या आकारात किंवा आकारमानात बदल

त्वचेवर लालसरपणा किंवा पुरळ

स्तनाग्र आत ओढले जाणे

दुसरा टप्पा: स्पर्श करून तपासा

वेडवर झोपून, चित्रात दाखवल्याप्रमाणे चार बोटांचा सपाट भाग वापरा.

हलका ते मध्यम दाब देत संपूर्ण स्तन व बगल भागाची तपासणी करा.

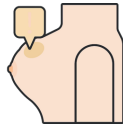

चार बोटांचा सपाट भाग वापरून हलक्या गोलाकार हालचाली करा. स्तन किंवा बगल भागात असामान्य गाठ किंवा घट्टपणा आहे का ते तपासा.

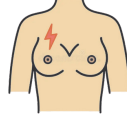
तिसरा टप्पा: ओळखा

गाठ कधी कडक, मऊ किंवा घट्ट वाटू शकते आणि आसपासच्या भागापेक्षा वेगळी जाणवते.

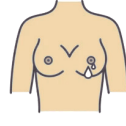
काही गाठी दुखू शकतात, तर काहींमध्ये अजिबात वेदना जाणवत नाही.

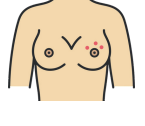
स्तनाजवळ किंवा बगलेत गाठ किंवा घट्टपणा जाणवणे

स्तन किंवा बगलेत वेदना जाणवणे

स्तनाग्र हलक्या हाताने दाबून, काही असामान्य स्त्राव किंवा द्रव दिसतो का ते पाहा.

स्तनाच्या त्वचेवर लालसरपणा, पुरळ किंवा काही बदल दिसणे

वेळेत निदान केल्यास जीव वाचू शकतो

काहीही असामान्य बदल दिसल्यास दुर्लक्ष करू नका—डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

स्पर्श करून
2 तपासा

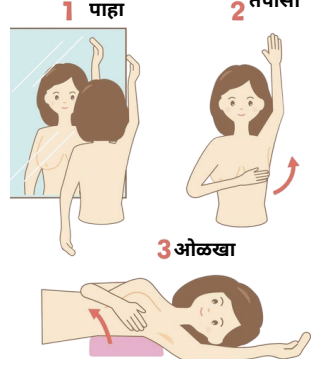
प्रत्येक महिन्यात एकदा स्तनांची स्वतःची तपासणी जरूर करा.

मासिक पाळी असल्यास:

पाळी संपल्यानंतर ३-५ दिवसांनी तपासणी करा.

मासिक पाळी बंद झाल्यानंतर:

दर महिन्याला तपासणीसाठी एक ठराविक तारीख निवडा.

ही माहितीपत्रिका स्तनांची स्वतःची तपासणी (स्तनांचे स्व-परीक्षण) याबाबत जागरूकता आणि शिक्षणासाठी तयार केली आहे. येथील चित्रे फक्त सामजावून सांगण्यासाठी असून, तपासणीची प्रक्रिया दाखवण्यासाठी आहेत.

MOC कॅन्सर केअर फाउंडेशन विषयी

MOC कॅन्सर केअर फाउंडेशन ही एक नफारहित संस्था आहे जी लवकर कर्करोग निदान आणि वंचित समुदायांना वेळेवर उपचार मिळण्यासाठी काम करते, यासाठी:

OncoRaksha™

कर्करोगाविषयी जागरूकता, वेळेवर निदान
आणि प्रतिबंधात्मक काळजीसाठी:

OncoSahara™

कर्करोग उपचाराच्या प्रत्येक टप्प्यात
व्यक्तींना साथ देण्यासाठी:

कर्करोगाची तपासणी व वेळेवर
निदान

लसीकरण मोहीम

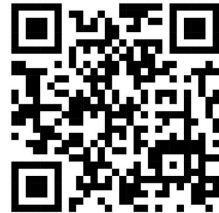
कर्करोगाविषयी जनजागृती आणि
शिक्षण कार्यक्रम

रुग्ण मार्गदर्शन व सहाय्य

पात्र रुग्ण व बालकांसाठी आर्थिक
सहाय्य

अधिक माहितीसाठी संपर्क करा: +91 91674 01256 drvivekanandsawant@mocfoundation.com

www.mocfoundation.com